

Notat

6. april 2016

Cykelfagrådet
TSM

Referat fra møde i Det kommunale cykelfagråd d. 6. april i Aalborg

Dagsorden

Velkommen /ved Aalborg Kommunes Michael Kirkfeldt, formand Pablo Celis samt en kort introduktionsrunde

Baggrunden for Det kommunale cykelfagråd: Det kommunale cykelnetværk blev dannet for 17 år siden i forbindelse med de første cykelpuljer. For halvandet år siden gik netværket fra 'hyggeklub' til fagråd med en bestyrelse og organisatorisk ophæng under KTCs gruppe Veje og trafikssikkerhed.

Bordet rundt – 5 min. om nye tiltag siden sidst i de enkelte kommuner, VD og Cyklistforbundet

Gladsaxe:

Gladsaxe Cykler-projektet har resulteret i mange cykelstier, og det har været nødvendigt at flytte projekter frem, der skal laves fire nye cykelstier over de næste to år, særligt omkring skoler. Indsats omkring skoler og kampagner, har spurgt hvad de ønsker sig. Cykelklasser, så skolernes indslusningsklasser for flygtninge kan tage på tur.

Frederiksberg:

Altid penge til cykelstier, 1 mio. kr. afsat til opfølgning på cykelhandlingsplanen, midlertidig cykellegebane udvides også for yngre brugere. Der skal uddannes cykellegepædagoger til institutionerne. Cykling mod ensretningen – holdt hårdt med politiets tilladelse. Trafikpolitikker på alle skoler – skal revideres nu. Deltagelse i kampagnerne Alle Børn Cykler, Vi cykler til arbejde og Store Cykeldag flyttes fra drift til anlægsmidler. Cykelregnskab i år. Flere nedtællingssignaler på vej, der er del af supercykelsti – politikerne har stemt den ned. Også nej til fodhvilere. Savner undersøgelser der viser, at cyklisterne sætter pris på inventar. Kampagne om god adfærd på skoler skal i mere konkret form præsenteres for politikerne.

1 mio. kr. til forbedring af cykelparkering. Mere oprydning, registrering af stativer, nye stativer på skoler. Bymidtefokus – cykelparkering er et kæmpe problem omkring Frb. Centret, der skal information og nudging til, så cyklisterne parkerer ordentligt.

København:

Der bevilliges 100 mio. til cykler årligt (til sammenligning bevilliges der 400 mio. på busser). Forsøg med højresving for rødt, politiet har været en stor barriere, så det er lidt af revolution. Anden runde af adfærds kampagne om sikker cykelby køres i maj. Er ved at drukne i succes, særligt i myldretiden (der er 42.000 på Nørrebrogade dagligt). Det sjove er, at 87 % ønsker mere hensynsfuld adfærd fra andre, men mener selv, de har god adfærd. Har vi den fornødne infrastruktur til at imødekomme behovet, og ved vi nok om fx flow bredde osv. Har fået udarbejdet en hvidbog, hvordan kan vi blive endnu skarpere. Havneringen: Ny rekreativ rute langs med havnen, målrettet markedsføring af rekreative, urbane cykeloplevelser. Håndtering af efterladte cykler, områdeparterskab med lokale partnere omkring Nørreport/Torvehallerne, nudging, stativer osv. Se på samlet område og teste forskellige løsninger.

Aarhus

Supercykelsti mellem Aarhus og Lisbjerg bliver en totaloplevelse, cykelring, der skal omdannes til cykelgader, giver udfordringer (ny skiltning – hvordan sikrer man, at det ikke bliver en skilteskov). Cykelparkeringshus med plads til 2.000 cykler er under projektering. Kommer til at indeholde to automatiske anlæg. Huset skal være klar til Kulturbårets 2017. Stor opgave. Prototype i Tyskland, driftsmodel, billige. Lørdag 9/4 lanceres verdens første bycykeltrailer, der kan lejes til indkøb, flytning, grilltur osv. Det er et beskæftigelsesprojekt, så driften er billig. Byen hungre efter mere handel, så med traileren udvides muligheden for at købe stort ind. Starter med 20 stk.

Roskilde:

Cyklistplan 2012-16 er gennemført med succes. Stier, baner, kampagner, parkering, cykelpolitikker på skoler. God start på at være cykelby. Ny plan besluttet med nye mål. Bl.a. Hedebo stien, rekreativ sti fra Køge til Roskilde 15 mio. for 21 km, app udvikles. Panoramarute fra Domkirken og langs fjorden. 27 km. Kan deles op i to. Er indviet. Cykelbutlerordning, hvor ledige 1-2 gange årligt rydder op på togstationer, busterminal og bymidte. Ordningen har kørt i en måned og fungerer godt. Ny mobilitetsplan for den sydlige del af kommunen er i høring.

Skanderborg:

Arbejder med kvitteringslys i kryds, der viser cyklisterne, at de er detekteret i signalanlægget og vil blive prioriteret (som for fodgængere) – afventer politiets accept og skal udbygges. Cykelparkering i åbent land i forbindelse med busstoppesteder, mere fleksibel løsning, der nemt kan fjernes, hvis det ikke bliver brugt. Trafikpolitik med fokus på mobilitet og bløde trafikanter er i høring.

Esbjerg:

Arbejder med strategisk supercykelstinet, nord-syd og øst-vest. Første spadestik til broforbindelse mellem by og havn. Endnu en bro planlagt. Megen borgerinddragelse i forbindelse med projekt i østbyen, der skal ramme forbindelser til Ribe. I forbindelse med cykelsti mellem Ribe og Haderslev, samlede beboere selv penge ind til realiseringen. 270 cykelparkeringspladser. Kampagne om cykelfremme 'Pimp den – pump den' resulterede i 50 gode ideer fra borgerne. 'Brug pæren' lygte og reflekskampagne. Politisk er der meget mere fokus på cykeltrafik nu. Der er afsat 61 mio. kr. til at realisere 19 projekter i år.

Furesø:

Fokus på cykelparkering. Nyt parkeringsanlæg på Hareskov station indvies om kort tid. I samarbejde med Movia gennemføres kampagnen 'Op på cyklen og videre med bussen'.

'Alle institutionsbørn cykler' er en stor succes, lægger op til ABC. Udskydelse af Værløse-ruten. Bølgerne går højt om Farum Hovedgade. Flyvestation Værløse skal bebygges, og det er ikke specielt stationsnært. Grøn mobilitet i samarbejde med Ballerup Kommune som handler om pendlerstrømme til og fra flyvestationen.

Randers:

Revision af cykel- og stiplan i høring i løbet af foråret. Penge til forlængelse af Gudenåstien, cykelstier ved skoler. Ny skolestruktur, fem skoler er lukket og det giver nye mønstre. Bølgerne har gået højt. Cykelpuljeprojektet Hverdagscykling i oplandsbyer er netop evalueret. 108 deltog i elcykeludlån og 80 har svaret: 20 % købt egen elcykel, 50% overvejer, 11 % droppet bilen helt. I forbindelse med Vi cykler til arbejde er der afholdt uddeleling af rundstykker, som sundhedspersonalet fra Regionshospitalet stod for. Det giver rigtig god mening, fordi cykelregnskabet fortæller, at bedre helbred motiverer randrusianerne allermest til at vælge cyklen. Cykelregnskabet kan findes på kommunens hjemmeside. Gudenåbroen skal lukkes og renoveres; det giver anledning til at tænke nye tanker om information om hvordan borgerne så kommer omkring på cykel.

Bornholm:

Kommunen er med for første gang og glæder sig til at lære af og bidrage til netværket. Store projekter i støbeskeen. Cykelprojekt 141 mio. til opgradering af cykelveje har været i modvind, da politikerne har haft svært ved at finde egenfinansieringen til 40/60 tilskudet. Kan fortælle mere næste gang.

Aalborg:

Arbejder dels med traditionelle stianlæg, dels med udvikling og forsøg med nye tiltag. Der er afsat 1 mio.kr. til forsøg, det giver gode frihedsgrader. Aalborg Universitet er med til at evaluere. Der laves blandt andet forsøg med at køre overfor rødt i t-kryds. Har afprøvet cykelscore, børnene øger deres cykling. Lidt anderledes organisering på tværs. Pendlerforbindelse til Østhavnen, hvor der vil blive introduceret nye tiltag. Cykelparkering: 4000 pladser i midtbyen er ikke nok. Der er afsat penge til strategi, 400 nye pladser, design osv. Det er en udfordring, da der både skal tages Byrums- og designhensyn. Aalborg en af de 10 udvalgte kommuner til Cyklistforbundets og Nordeafondens projekt om permanente cykellegebaner. Banen anlægges i Nørresundby og bliver en mangfoldig bane, der kommer til at appellere bredt til området. Bliver bygget på tidligere trafikbane med sving ud til skov. Hvis de får penge, bliver der også bygget et cykelbibliotek. Har mange projekter men er presset på det økonomiske. Udfordringer ift. anlægsloft og omprioriteringsbidrag.

Odense:

Supercykelstier. Klub for supercyklister, fordelsprogram, gratis cykeltjek. Over 200 deltagere. Man skal føle sig som noget særligt. Rabat på kaffe og cykeludstyr. Italesættelse af at være supercyklist (mere end 6 km).

Dialog om mobilitet og cykling i døren, studentermedhjælpere stemmer dørklokker i 6000 husstande og besøger virksomheder. Fire pædagoger der skal ud i børnehaver og sætte initiativer i gang. Nogen skal ud at tale med dem, der cykler. Arbejder fortsat meget på børneområdet. Er i gang med at kigge på visiteret kørsel, som der i øjeblikket bruges 1 to cifret mio-beløb på, har ikke været italesat. Dialog med to skoler med hhv. 1 og 2 skolebusser om, hvad der ville ske, hvis politikerne fjernede skolebusserne? Skolerne meget positive, træning med SFO-børn, pædagogerne skal fortælle, hvem af børnene der kan færdes på byens veje. Det generelle svar er, at alle 2. classes-børn kan færdes sikkert.

Frederikshavn:

Danmarks mest cykelvenlige trafikterminal, har afprøvet cykelscore, og børnene cykler mere, når de konkurrerer. Bokser med organisatoriske udfordringer, som gør, at det er sparket til hjørne. Cyklisttællinger; troede det var simpelt, men det var det ikke. Cykeludvikling i Frederikshavn. Finn er repræsenteret i Vejdirektoratets ekspertgruppe om cykelturisme, der blandt andet kårer Årets Cykelturismeløsning. Dagligvarebutikkerne udvider, dialog om cykelparkering. Er med i arbejdsgruppe om Nordjyllands Trafikselskabs cykel-løsninger og parkering.

Hjørring: Hjørring er nye i netværket. Ny trafiksikkerhedsplan, har taget tilløb i flere år til at komme i gang med cykelfremme. Ønsker at belønne cyklisterne, 'tak fordi du cykler' skal ud på refleksveste, sadelbetræk osv. Samarbejde med AROS kommunikation om, hvordan de nemt ruller det ud over rampen. Deltager i Alle Børn Cykler og Vi cykler til arbejde. Nye stier skal prioriteres, skolecykling.

Assens:

Trafiksikkerhedsplan har ligget stille siden 2008, nu er den taget op igen. Kommunen arbejder med deres nationale cykelruter, registrering af alle stier. Der arbejdes med trafiksikkerhed for alle skolebørn, ikke mange cykler til skole.

Herning:

Har måttet forsvare nye cykelstiplan hos udvalg, udvalg bekymret over manglende puljemidler, langsigtet investeringsplan. Nødvendigt at genopfinde Herning Cykler, når de mest lavthængende frugter er taget. 14 km ny sti over næste halvandet år. Arbejder med at registrere ruter, der har ligget stille fra amtets tid. I gang med lokale ruter, forskellige måder at gøre tingene på. Arbejde omkring messecentret, der er store trafikale problemer ved store arrangementer: Flere skal cykle til fodbold. Plan om oplevelsespark mere end 1 mio. besøgende hvert år. Idé med overdækket cykelrør over mosen! Indvandrerdebat, projekt for indvandrerkvinder bruger erfaring fra tidl. projekter. Andet projekt BMI 30+ sammen med sundhedsforvaltningen.

Vejdirektoratet:

Kan for en gangs skyld ikke sige, at de prioriterer mellem ansøgninger, Cykelpuljen hed også 2009-2014, men de håbede, at der kom nyt. Heldigvis er kommunerne længe om at gennemføre projekter ☺. Tre tværgående cykelpuljeprojekter, der ligger i VD: Bedre cykelstatistik. Undersøgelse og pilot af forbedring af nationale cykelruter (8 Assens) – opgradering af hvad man kalder østersøruten. Ekspertgruppe omkring cykelturisme. [Årets Cykelturismeløsning](#) bliver kåret på cykelkonferencen ligesom Årets Cykelkommune. Transportministeren glæder sig. Cykelkonferencen 31. maj-1. juni. Der er for nylig kommet midtvejsevaluering af cykelpuljen, fordi højest halvdelen af projekterne er færdige. Der ligger rapport på VDs hjemmeside. Cykelpuljen har været en god ide, tilskud har givet 23 % flere cyklister de steder, man har bygget stier, dog er kun 3 % flyttet fra bil til cykel. Det er blevet mere trygt og attraktivt at cykle. Har ikke kunnet måle så meget på trafiksikkerhedssiden, for projekterne rummer ikke trafiksikkerhedsanalyse, da de ikke har været færdige længe nok. Dialog med politikere om forskellige tilskudsprocenter. Ikke alle kommuner kan matche 40/60-fordelingen, men det er også problematisk at åbne op for differentiering. Glædeligt at der er så mange kommuner om bordet

Cyklistforbundet:

Er begejstrede for midtvejsevalueringen af cykelpuljen. Gør, hvad de kan, for at nævne behov for flerårig pulje. 'Vi cykler til arbejde'-tilmeldingen er åben frem til start d. 1. maj.

Lige gået i luften med en opgraderet version af [Cykelvenlig arbejdsplads](#) og har certificeret den første arbejdsplads. Der er tale om selvcertificering, transportvaneundersøgelse før og efter, og mulighed for guld, sølv eller bronze. Cyklistforbundet kan kontaktes for en dialog om certificering af rådhus eller andre arbejdspladser og Cykelvenlig arbejdsplads må meget gerne bruges i dialogen med virksomheder. Der er også åbnet for indstillinger til [Årets Cykelkommune](#), så gå ind på Cyklistforbundets hjemmeside og find indstillings-skema. Man kan også blive nomineret, selvom man ikke har indstillet sig, men indstillingen fra kommunerne er en måde at gøre opmærksomt på, hvad der laves. Frist for indstilling er fredag d. 24. april. Rejser pt. rundt i landet og taler med de ti kommuner, der har fået medfinansiering til anlæg af permanent cykellegebane. Meget forskellige bud. De første baner står klar i foråret 2017. Ideerne samles og deles, så alle kommuner kan få glæde af dem.

Nationale cykelstatistik. Oplæg ved Niels Erik Moltved og Flemming Clausen, Vejdirektoratet.

Se slides.

VD Trafikstatistik. Trafikplanlægning og analyser. Vil gerne have cykeldata ind i systemet. Oplæg og diskussion.

[Rapport kan findes på hjemmeside](#). Inkl. 9 bilagsrapporter (blandt andet en for Kolding Kommune som case – udfordringer med tællinger i en kommune).

Kommentarer fra cykelfagrådet:

- Spørgsmål om at køre tal sammen med bilture, så man kan kigge på overflytning. TU data kan læses ind. Skal det brydes ned på regionalt niveau, giver det stor statistisk usikkerhed.
- Forslag om bycykeltrafikindeks. Få tallene fra cykelbarometrene med i MASTRA, Aftale med leverandørerne om overførsel af data. Kan være med til at mindske den statistiske usikkerhed.
- Gerne dialog om hvordan man kan få flere data ind.
- Kbh. Kom. overvejer GPS data i stedet for spoler. VD ønsker at lave pilotprojekt i samarbejde med kommune om borgerpanel-tællinger som supplement til tællinger.
- Gerne input til trafikanttyper, i øjeblikket er der seks typer. Forskellige mønstre henover dagen og året giver måske flere typer?
- Mulighed for at sammenstille vejr med hvor meget folk cykler – vil tydeliggøre faktorer for at folk cykler/ikke cykler og give input til, hvad kommunerne kan arbejde med (regntøj, læskærme osv.).
- Mangler data fra signalanlæg, bør komme ind i MASTRA. VD er i gang med at kontakte de kommuner, der ikke lægger dem ind.
- Testpiloter landet over, der gennem et år kører med cykelcomputer.
- Vi skal huske at kommunikere de data vi allerede har. Ikke mindst så der fremover kan bevilges flere penge til yderligere data.
- Kommenter meget gerne på rapporten.
- Der ligger potentiale for gode masteropgaver i klimatologi. Cykeltælleren som indsamler af proxydata.

Kort status på cyklistundersøgelsen v/ Lone Andersen

I Aarhus sidste år fik vi Megafon til at fortælle, hvordan en cyklistundersøgelse kan se ud. Basisdel og tillægsspørgsmål. Der er blevet justeret med input fra fagrådet og supercykelstisekretariatet.

Bestyrelsen har fordelt kommunerne mellem sig og har kontaktet dem. 32 ønsker at deltage. Halvdelen kommer fra Region Hovedstaden. Undersøgelsen løber af stablen i maj/juni. Vi får data, som kan sammenligne. Forslag: Kan man tilføje kommunernes målsætninger på cykeltrafikområdet fx som bilag? Kan inspirere at nogle er mere ambitiøse end en selv.

Diskussion om vejreglerne - hvordan kan fagrådet påvirke dem?

Københavns kommune investerer meget i at bygge infrastruktur, men det handler også om regulering. Politiet er en kæmpe barriere for, hvad man får lov til at implementere.

Diskrepans mellem hvad de forskellige politikredse giver lov til. Fortolkningsfrihed. Tre eks. 1) Cykling mod ensretning – ifølge vejreglerne skal man fjerne bilparkering i hele siden af gaden, det kan sjældent lade sig gøre.

2) Grønne cykelruter – forskel på behov for skilte i landlige omgivelser og urbane omgivelser.

3) Forsøg med skiltning med tidsangivelser. Højresving for rødt. Kapacitet, flere ladcykler, hvad betyder det for bredde. Stibredde er stort problem. Områder hvor man kan bede om lidt flere krav, så cyklisterne tilgodeses.

Fagrådet skal forsøge at komme med i Vejreglerrådet for at få indflydelse på det overordnede. KL er med i Vejreglerrådet. Transportministeriet sammensætter rådet. Ministeriet skal kontaktes. Pablo følger op og undersøger om fagrådet kan være med.

Diskussion af den aktuelle høring vedr. Supercykelstier (frist 15. maj):

Håndbogen, der er i høring, kan læses [her](#).

Hvordan kan man give tilskud til noget, man ikke ved, hvad er. Der bør være en vejregel: Hvad er "super"? Ikke i orden overfor cyklister.

Skal der formuleres et fælles høringssvar, eller er der en repræsentant, der kan tage kommentarerne med. Brian Høj sidder med i arbejdsgruppen, men foreslår et høringssvar. Specifikke krav eller anbefalinger? Det har været en stor diskussion i ekspertgruppen. Flere arbejder på tværs af kommunerne, og det kalder også på en fælles standard. Bystrukturen har betydning for, om noget er en supercykelsti. Forskel på Esbjerg og København. Hvis man har en strækning, skal den have en vis kvalitet, men der kan være forskelle. Fremkommelighed er et kvalitetsparameter. Hvis der er få cyklister er bredden ikke vigtig, men det er antallet af stop. Differentieret klassifikation afhængig af bytæthed – fx A, B, C klassifikation. Tydelig vejregel ønskes, så man ikke skal diskutere i kommunen, når der skal designes. Definition: Skiltning og afmærkning. Kører på dispensation i øjeblikket. Der skal fast skiltning til. Tre niveauer. De mindre kommuner vil gerne kunne søge supercykelstipuljen, fordi der er midler. Vejreglerne bør ikke påvirkes af et tildelingsprincip, som nogle politikere har vedtaget.

En del af en superforbindelse er integrationen med bymiljøet, hvor meget må man anvende cykelgader. Supercykelsti er mere end en sti. Herning taler kun om ruter. Standarder for beliggenhed og fremkommelighed. Det fysiske i sig selv er ikke afgørende. Gennemsnitshastigheden falder, når Kbh. bygger cykelsti. Kan vi håndtere kompleksitet og stadig arbejde med formelle krav? Fremkommelighed, arbejde med idealsituation: Frit

flow. Cykelgade, vendt vigepligt. Skanderborg: Det er over en samlet strækning af fremkommeligheden skal være i top. En rute kan bides over i flere etaper, som kan fremkommelighedsvurderes. Hvidbog for København kan inspirere til en klassificering.

Roskilde: Komplekst at søge cykelpuljen, fordi det ikke har været entydigt, hvad kravene var. CykelTERESA skal ind i vejreglen, så man kan sige, at supercykelstien er rentabel, fx i form af sparet tid eller ulykker.

Konklusion: Troels arbejder videre på fagrådets høringssvar til den aktuelle vejregel om supercykelstier, og input kan sendes til ham (ta@odense.dk). Troels sender færdigt bud ud til medlemmerne, så der er tid til en kort kommenteringsrunde før fristens udløb d. 15. maj.

Oslo Kommunes indsats på cykelområdet (deres nye cykelinfrastruktur-standard) / ved Helle Beer Urheim og Jakob Schjøtt Madsen, Oslo Kommune

Se slides

Cykelstrategi 2015: Mål at skabe tryk infrastruktur for cyklister 8-80 år. Højere cykelandel (fra 8-16 %). Nyt byråd ønsker at få andelen op på 25 % gennem 60 km ny cykelsti. Behov for vejledning, der sikrer kvalitet og fleksibilitet: Oslostandard.

Stærkt redskab til at få tænkt cyklen ind for nogle af de forvaltninger, der ikke er vant til at bygge cykelstier, fx i nye byudviklingsprojekter. Vil gerne bruge cykelfagrådet som kvalitetssikring.

Skelner mellem: Hovedløsninger, pilotløsninger og nødløsninger. Optagede af at prioritere tydeligt mellem flere typer løsninger, så der ikke bliver for meget nej.

Hovedløsning: 100% konsensus, pilot; behøver ikke konsensus, nødløsning må man gerne synes er helt forfærdelig. 'Cykelfelt'-begrebet skal udvides.

Målgruppen for standarden er alle, der arbejder med gadebrug, regulering, design og projektering. Arbejder med trafikale ambitioner frem for forudsætninger.

Kommentarer fra fagrådet:

Vi kan i Danmark lære meget af det Oslo gør. fx i uregulerede kryds, hvor Oslo-standard arbejder med indsnævring og hævede flader. Vejdirektoratet i Norge er dog ikke glade for det. Sikkerhed i rundkørsel varierer efter mængden af cyklister, bilister, lastbiler osv. Aarhus eksperimenterer med en rundkørsel, hvor cyklisterne kører inde i rundkørslen og bilhastigheden er helt nede, men det kræver at trafikken er lav.

Herning har gode erfaringer med myldrekryds, hvor alle cyklister kører ud samtidig, men borgmesteren lukkede det efter forsøgsperioden.

Kryds med cykelboks, hvor cyklisterne gennemfører venstresving som bilerne – sikkerheden afhænger igen af belastningen. Pas på med det som en generel regel.

Næste møde:

Dato for næste møde: Tirsdag d. 8. november (indkaldelse følger)

Hvor i landet skal vi holde mødet? Sjællandske kommuner må gerne byde sig til som værter (send en mail til tsm@cyklistforbundet.dk).

Forslag til temaer er ligeledes velkomne!